

خوشه بندی تصویر به کمک الگوریتم K-Means توسط OpenCV

الگوریتم k-Means clustering را می‌توان به کمک یک مثال بهتر بررسی کرد. فرض کنید شرکت منسوجاتی قرار است پیراهن‌های جدیدی را به بازار ارائه کند. بدیهی است برای فروش بیشتر، بهتر است پیراهن‌هایی را با اندازه‌های متفاوتی تولید کرد تا برای عموم مردم مفید باشد. اما ... برای این شرکت مقرون به صرفه نیست تا برای تمام اندازه‌های ممکن، پیراهن تولید کند. بنابراین اندازه‌های اشخاص را در سه گروه کوچک، متوسط و بزرگ تعریف می‌کند. این گروه بندی را می‌توان توسط الگوریتم k-means clustering نیز انجام داد و به کمک آن به سه اندازه‌ی بسیار مناسب رسید تا برای عموم اشخاص مناسب باشد. حتی اگر این سه گروه ناکافی باشند، این الگوریتم می‌تواند تعداد خوشه بندی‌های متغیری را دریافت کند تا بهینه‌ترین پاسخ حاصل شود.] [برای مطالعه بیشتر](#) [

ارتباط الگوریتم k-means clustering با مباحث پردازش تصویر، در پیش پردازش‌های لازمی است که جهت سرفصل‌هایی مانند تشخیص اشیاء، آنالیز صحنه، ردیابی و امثال آن ضروری هستند. از الگوریتم خوشه بندی k-means عموماً جهت مفهومی به نام Color Quantization یا کاهش تعداد رنگ‌های تصویر استفاده می‌شود. یکی از مهم‌ترین مزایای این کار، کاهش فشار حافظه و همچنین بالا رفتن سرعت پردازش‌های بعدی بر روی تصویر است. همچنین گاهی از اوقات برای چاپ پوسترها نیاز است تعداد رنگ‌های تصویر را کاهش داد که در اینجا نیز می‌توان از این الگوریتم استفاده کرد.

پیاده سازی الگوریتم خوشه بندی K-means

در ادامه کدهای بکارگیری متد kmeans کتابخانه‌ی OpenCV را به کمک OpenCVSharp مشاهده می‌کنید:

```
var src = new Mat(@"..\..\Images\fruits.jpg", LoadMode.AnyDepth | LoadMode.AnyColor);
Cv2.ImShow("Source", src);
Cv2.WaitKey(1); // do events

Cv2.Blur(src, src, new Size(15, 15));
Cv2.ImShow("Blurred Image", src);
Cv2.WaitKey(1); // do events

// Converts the MxNx3 image into a Kx3 matrix where K=MxN and
// each row is now a vector in the 3-D space of RGB.
// change to a Mx3 column vector (M is number of pixels in image)
var columnVector = src.Reshape(cn: 3, rows: src.Rows * src.Cols);

// convert to floating point, it is a requirement of the k-means method of OpenCV.
var samples = new Mat();
columnVector.ConvertTo(samples, MatType.CV_32FC3);

for (var clustersCount = 2; clustersCount <= 8; clustersCount += 2)
{
    var bestLabels = new Mat();
    var centers = new Mat();
    Cv2.Kmeans(
        data: samples,
        k: clustersCount,
        bestLabels: bestLabels,
        criteria:
            new TermCriteria(type: CriteriaType.Epsilon | CriteriaType.Iteration, maxCount: 10,
            epsilon: 1.0),
        attempts: 3,
        flags: KMeansFlag.PpCenters,
        centers: centers);

    var clusteredImage = new Mat(src.Rows, src.Cols, src.Type());
    for (var size = 0; size < src.Cols * src.Rows; size++)
    {
        var clusterIndex = bestLabels.At<int>(0, size);
        var newPixel = new Vec3b
```

```

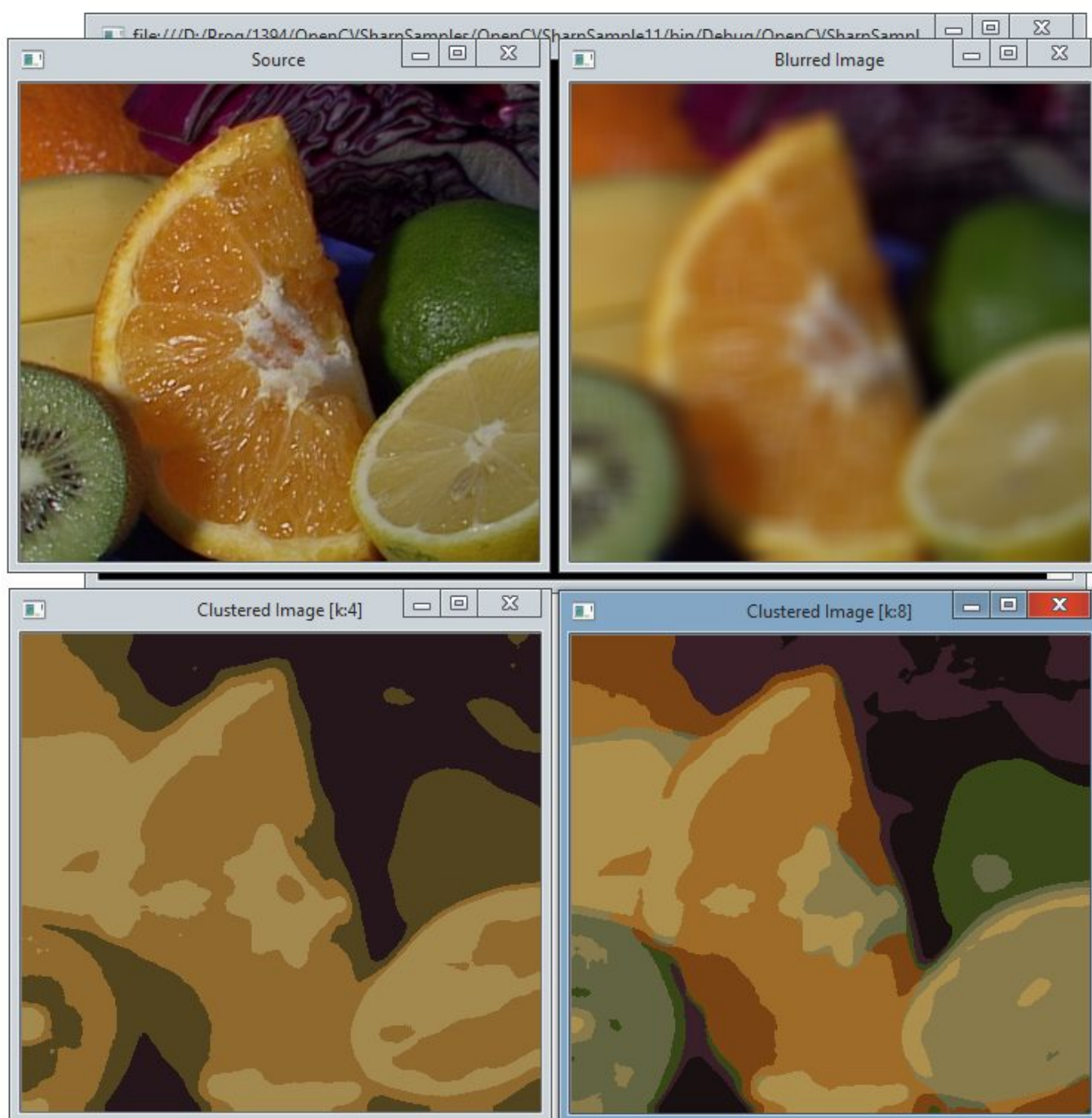
    {
        Item0 = (byte)(centers.At<float>(clusterIndex, 0)), // B
        Item1 = (byte)(centers.At<float>(clusterIndex, 1)), // G
        Item2 = (byte)(centers.At<float>(clusterIndex, 2)) // R
    };
    clusteredImage.Set(size / src.Cols, size % src.Cols, newPixel);
}

Cv2.ImShow(string.Format("Clustered Image [k:{0}]", clustersCount), clusteredImage);
Cv2.WaitKey(1); // do events
}

Cv2.WaitKey();
Cv2.DestroyAllWindows();

```

با این خروجی

توضیحات

- ابتدا تصویر اصلی برنامه بارگذاری می‌شود و در یک پنجره نمایش داده خواهد شد. در اینجا متد `Cv2.WaitKey` را با پارامتر یک، مشاهده می‌کنید. این فراخوانی ویژه، شبیه به متد `do events` در برنامه‌های `WinForms` است. اگر فراخوانی نشود، تمام تصاویر پنجره‌های مختلف برنامه تا زمان پایان پردازش‌های مختلف برنامه، نمایش داده نخواهند شد و تا آن زمان صرفاً یک یا چند پنجره‌ی خاکستری رنگ را مشاهده خواهید کرد.

- در ادامه متد `Blur` بر روی این تصویر فراخوانی شده‌است تا مقداری تصویر را مات کند. هدف از بکارگیری این متد در این مثال، برجسته کردن خوشه بندی گروه‌های رنگی مختلف در تصویر اصلی است.

- سپس متد `Reshape` بر روی ماتریس تصویر اصلی بارگذاری شده فراخوانی می‌شود.

هدف از بکارگیری الگوریتم `k-means`، انتساب برچسب‌هایی به هر نقطه‌ی `RGB` تصویر است. در اینجا هر نقطه به شکل یک بردار در فضای سه بعدی مشاهده می‌شود. سپس سعی خواهد شد تا این $M \times N$ بردار، به k قسمت تقسیم شوند.

متد `Reshape` تصویر اصلی $M \times N \times 3$ را به یک ماتریس $K \times 3$ تبدیل می‌کند که در آن $K = M \times N$ است و اکنون هر ردیف آن برداری است در فضای سه بعدی `RGB`.

- پس از آن توسط متد `ConvertTo`، نوع داده‌های این ماتریس جدید به `float` تبدیل می‌شوند تا در متد `kmeans` قابل استفاده شوند.

- در ادامه یک حلقه را مشاهده می‌کنید که عملیات کاهش رنگ‌های تصویر و خوشه بندی آن‌ها را 4 بار با مقادیر مختلف `clustersCount` انجام می‌دهد.

- در متد `kmeans`، پارامتر `data` یک ماتریس `float` است که هر نمونه‌ی آن در یک ردیف قرار گرفته‌است. K بیانگر تعداد خوشه‌ها، جهت تقسیم داده‌ها است.

در اینجا پارامترهای `labels` و `centers` خروجی‌های متد هستند. برچسب‌ها بیانگر اندیس‌های هر خوشه به ازای هر نمونه هستند. `Centers` ماتریس مراکز هر خوشه است و دارای یک ردیف به ازای هر خوشه است.

پارامتر `criteria` آن مشخص می‌کند که الگوریتم چگونه باید خاتمه یابد که در آن حداکثر تعداد بررسی‌ها و یا دقت مورد نظر مشخص می‌شوند.

پارامتر `attempts` مشخص می‌کند که این الگوریتم چندبار باید اجرا شود تا بهترین میزان فشردگی و کاهش رنگ حاصل شود.

- پس از پایان عملیات `k-means` نیاز است تا اطلاعات آن مجدداً به شکل ماتریسی هم اندازه‌ی تصویر اصلی برگردانده شود تا بتوان آن‌را نمایش داد. در اینجا بهتر می‌توان نحوه‌ی عملکرد متد `k-means` را درک کرد. حلقه‌ی تشکیل شده به اندازه‌ی تمام نقاط طول و عرض تصویر اصلی است. به ازای هر نقطه، توسط الگوریتم `k-means` یک برچسب تشکیل شده (`bestLabels`) که مشخص می‌کند این نقطه متعلق به کدام خوشه و `cluster` رنگ‌های کاهش یافته است. سپس بر اساس این اندیس می‌توان رنگ این نقطه را از خروجی `centers` یافته و در یک تصویر جدید نمایش داد.

کدهای کامل این مثال را [از اینجا](#) می‌توانید دریافت کنید.